

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2008-2009

24 MAART 2009

Wetsvoorstel betreffende de bekendmaking van het woonverbod en de uitsluiting tot eerherstel van veroordeelde pedofielen

(Ingediend door mevrouw Anke Van dermeersch en de heer Hugo Coveliers)

TOELICHTING

In 2008 ontstond er ophef in het Limburgse Hechtel toen een veroordeelde pedofiel na zijn vrijlating opnieuw zijn intrek wou nemen in zijn oude wijk, de buurt waar nog steeds tal van zijn slachtoffers wonen.

De argumentatie van de verdediging van de veroordeelde dat de feiten dateren van eind jaren '80, dat het oorspronkelijke woonverbod van vijf jaar is verlopen, dat de slachtoffers vergoed zijn en dat de man een behandeling heeft ondergaan, doet geen afbreuk aan het menselijk leed dat zijn slachtoffers hebben ondergaan. Bij zijn veroordeling in 2001 heeft hij overigens slechts vier jaar — waarvan één effectief — gekregen.

De slachtoffers van een pedofiel hebben dikwijls een levenslang trauma opgelopen en voor hen is een nieuwe confrontatie met de dader, ook al is het jaren later, enorm zwaar en zeer moeilijk.

Vandaag bestaat er echter geen wettelijke mogelijkheid om een levenslang woonverbod uit te spreken en kunnen veroordeelde pedofielen zich na hun vrijlating zonder enig probleem opnieuw in hun oude woonplaats vestigen, te midden van hun vroegere slachtoffer(s). Deze mogelijkheid moet hen ontnomen kunnen worden door de rechter die de straf uitspreekt, zodat de kans op een nieuwe confrontatie tussen het slachtoffer en de dader tot een minimum beperkt wordt.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2008-2009

24 MARS 2009

Proposition de loi relative à l'information du voisinage, à l'interdiction de résidence et à l'exclusion du bénéfice de la réhabilitation pour les pédophiles condamnés

(Déposée par Mme Anke Van dermeersch et M. Hugo Coveliers)

DÉVELOPPEMENTS

Dans le courant de 2008, la ville de Hechtel, dans le Limbourg, a été en effervescence lorsqu'un pédophile condamné a manifesté l'intention, à sa libération, de s'installer à nouveau dans son ancien quartier, où habitent encore nombre de ses victimes.

L'argumentation de la défense du condamné, selon laquelle les faits datent de la fin des années quatre-vingt, que l'interdiction de résidence initiale de cinq ans est écoulée, que les victimes ont été indemnisées et que l'homme a subi un traitement, n'enlève rien aux souffrances humaines endurées par ses victimes. Lors de sa condamnation en 2001, il n'a d'ailleurs écopé que de quatre ans d'emprisonnement, dont un an d'emprisonnement effectif.

Les victimes d'un pédophile sont souvent traumatisées à vie, si bien qu'une nouvelle confrontation avec l'auteur, même plusieurs années après les faits, est très douloureuse et particulièrement pénible.

Actuellement, la loi ne prévoit toutefois pas la possibilité de prononcer une interdiction de résidence à vie de sorte que les pédophiles condamnés peuvent, à leur libération, réintégrer sans aucun problème leur ancien domicile et, partant, côtoyer à nouveau leur(s) ancienne(s) victime(s). Le juge qui prononce la peine devrait pouvoir priver les pédophiles de cette possibilité afin d'éviter, autant que faire se peut, toute nouvelle confrontation entre la victime et l'auteur.

De buurtbewoners in Hechtel kregen het nieuws toevallig te horen. Het zou nuttig zijn een standaard bekendmakingsprocedé in te voeren. Telkens wanneer een veroordeelde pedofiel ergens wil verblijven of zich vestigen dient naast de lokale politie ook de buurt op de hoogte gebracht te worden.

Het principe van bekendmaking bestaat al in het buitenland, zo bijvoorbeeld in de Verenigde Staten waar men openbare (dus niet alleen voor de directe omgeving) «sex offender registers» hanteert. Daar vormt de zogenaamde Megan's law de grondslag voor verscheidene bekendmakingswetten. Die wet uit 1997 ontleent haar naam aan Megan Kanka. Zij werd op jonge leeftijd verkracht en nadien vermoord door haar buurman die al eerder voor een zedendelict veroordeeld werd. Men was toen van oordeel dat dit voorkomen had kunnen worden indien de buurt had geweten dat er in hun midden een veroordeelde pedofiel woonde.

De meeste Amerikaanse staten hebben nu openbare registers waar iedereen kan nagaan of er een veroordeelde seksdelinquent in hun nabijheid woont. De registers verschillen van staat tot staat. Die van Virginia bijvoorbeeld kan op het internet geraadpleegd worden en is zeer uitgebreid. Het bevat onder meer volgende gegevens van de delinquenten: de naam, een foto, woonplaats en werkplaats, leeftijd, uiterlijke kenmerken, de aard van de veroordeling en de rechterlijke beslissingen.

Volgens onderhavig voorstel dient de veroordeelde pedofiel zich na zijn vrijlating te laten registreren bij de politie van de gemeente waar hij zijn intrek neemt en dit op straffe van nieuwe opsluiting. Daarna kan de politie op haar beurt de nabije buurt — dit betekent binnen een straal van één kilometer — op de hoogte stellen. Dit stelt ouders in staat om extra waakzaam te zijn en hun kinderen uit de buurt van de veroordeelde pedofiel te houden. De openbare veiligheid heeft de hoogste prioriteit.

Het huidige strafbeleid jegens seksuele delinquenten en pedofielen in het bijzonder is al jaren veel te laks. Een strengere en meer efficiënte aanpak is noodzakelijk.

Dit voorstel beoogt alvast volgende zaken in te voeren:

1. de rechterlijke mogelijkheid om een pedofiel een levenslang verbod op vestiging of verblijf in de buurt van zijn slachtoffers op te leggen;
2. de verplichting voor de veroordeelde pedofiel om zich bij zijn definitieve vrijlating te melden bij de lokale politie van de buurt waar hij wil verblijven of zich vestigen;

Les riverains de Hechtel n'ont appris la chose que par hasard. Il serait donc utile d'instaurer une procédure d'information standard. Chaque fois qu'un pédophile condamné souhaite séjourner ou s'établir quelque part, il faudrait que la police locale mais également le voisinage en soient informés.

Le principe de l'information existe déjà à l'étranger, comme aux États-Unis où l'on a recours à des «sex offender registers» publics (qui ne sont donc pas réservés à l'entourage direct). Dans ce pays, la «Megan's law» constitue le fondement légal de différentes lois en matière d'information. Cette loi de 1997 doit son nom à Megan Kanka. Cette fillette a été violée, puis assassinée par son voisin qui avait déjà été condamné précédemment pour un délit de moeurs. On a estimé à l'époque que ce drame aurait pu être évité si les habitants du quartier avaient su qu'un pédophile condamné vivait parmi eux.

La plupart des États américains tiennent aujourd'hui des registres publics où tout un chacun peut vérifier si un délinquant sexuel condamné habite à proximité. Les registres varient d'un État à l'autre. Celui de Virginie, par exemple, peut être consulté sur l'Internet et est très détaillé. Il contient notamment les données suivantes sur les délinquants: le nom, une photo, le domicile, le lieu de travail, l'âge, les caractéristiques physiques, la nature de la condamnation et les décisions judiciaires.

En vertu de la présente proposition, le pédophile condamné serait obligé, à sa libération, de se faire enregistrer auprès de la police de la commune où il s'installe et ce, sous peine d'une nouvelle incarcération. Ensuite, la police pourrait à son tour en informer les habitants des alentours immédiats, c'est-à-dire dans un rayon d'un kilomètre. Cette procédure permettrait aux parents de redoubler de vigilance et de tenir leurs enfants à l'écart du pédophile condamné. La sécurité publique constitue la première priorité.

La politique pénale actuelle à l'égard des délinquants sexuels et des pédophiles en particulier est beaucoup trop laxiste depuis de nombreuses années. Une approche plus sévère et plus efficace est nécessaire.

La présente proposition vise d'ores et déjà à instaurer les mesures suivantes:

1. la possibilité, pour le juge, d'infliger au pédophile condamné une interdiction à vie de s'établir ou de résider à proximité de ses victimes;
2. l'obligation, pour le pédophile condamné, de se présenter, à sa libération définitive, à la police locale du quartier où il compte résider ou s'établir;

3. de bekendmaking door de politie aan de buurtbewoners waar een vrijgelaten pedofiel zich, al dan niet tijdelijk, wil vestigen of verblijven;

4. veroordeelde pedofielen niet langer in aanmerking voor eerherstel laten komen.

Anke VAN DERMEERSCH.
Hugo COVELIERS.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In het Strafwetboek wordt een artikel 389/1 ingevoegd, luidende:

«Art. 389/1. — § 1. Voor feiten bedoeld in de artikelen 372 tot 378 en 379 tot 386ter van het Strafwetboek, indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, kan de rechter de schuldige het verbod opleggen om zich in dezelfde gemeente als die van zijn slachtoffer en of een buurgemeente te huisvesten of er te verblijven.

§ 2. Het verbod gaat in op de dag van de veroordeling met uitstel of op de dag dat de veroordeelde zijn gevangenisstraf heeft ondergaan of dat zijn straf verjaard is ingeval hiervoor geen uitstel is verleend en, ingeval van vervroegde invrijheidstelling, op de dag van zijn invrijheidstelling voor zover die niet herroepen wordt.

§ 3. Elke inbreuk op de beschikking van het vonnis of arrest dat een verbod, zoals bedoeld in paragraaf 1 oplegt, wordt gestraft met gevangenisstraf van een tot drie jaar en met een geldboete van tweehonderd euro tot tweeduizend euro of met één van die straffen alleen.»

Art. 3

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 389/2 ingevoegd, luidende:

3. l'information, par la police, des habitants du quartier du fait qu'un pédophile libéré souhaite venir s'y établir ou y résider, à titre temporaire ou définitif;

4. l'impossibilité pour les pédophiles condamnés d'être encore réhabilités.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans le Code pénal, il est inséré un article 389/1 rédigé comme suit:

«Art. 389/1. — § 1er. Pour des faits visés aux articles 372 à 378 et 379 à 386ter du Code pénal, lorsque ceux-ci ont été commis sur des mineurs ou ont impliqué leur participation, le juge peut imposer au coupable l'interdiction de s'établir ou de résider dans la même commune que celle de sa victime et/ou dans une commune voisine.

§ 2. L'interdiction court à compter du jour de la condamnation avec sursis ou du jour où le condamné aura subi ou prescrit sa peine d'emprisonnement non assortie du sursis et, en cas de libération anticipée, à compter du jour de sa mise en liberté pour autant que celle-ci ne soit pas révoquée.

§ 3. Toute infraction à la disposition du jugement ou de l'arrêt qui prononce une interdiction visée au § 1er sera punie d'un emprisonnement d'un an à trois ans et d'une amende de deux cents euros à deux mille euros ou d'une de ces peines seulement.»

Art. 3

Dans le même Code, il est inséré un article 389/2 rédigé comme suit:

« Art. 389/2. Bij veroordelingen op grond van de artikelen 372 tot 378 en 379 tot 386ter van het Strafwetboek indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, moet de veroordeelde zich op de dag van de veroordeling met uitstel of op de dag dat de veroordeelde zijn gevangenisstraf heeft ondergaan of dat zijn straf verjaard is ingeval hiervoor geen uitstel is verleend en, ingeval van vervroegde invrijheidstelling, op de dag van zijn invrijheidstelling voor zover die niet herroepen wordt, melden bij de lokale politie van de gemeente waar hij zich zal vestigen of gaat verblijven.

Hij die zich niet houdt aan bovenstaande bepaling wordt gestraft met een gevangenisstraf van een tot drie jaar en met een geldboete van tweehonderd euro tot tweeduizend euro of met één van die straffen alleen. ».

Art. 4

In de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt wordt een artikel 21/1 ingevoegd, luidende :

« Art. 21/1. De politiediensten brengen de bewoners in een straal van één kilometer van de woonst of de verblijfplaats van een veroordeelde als bedoeld in artikel 389/2 van het Strafwetboek, op de hoogte. ».

Art. 5

Artikel 621 van het Wetboek van strafvordering, vervangen bij de wet van 12 juli 1984 en gewijzigd bij de wetten van 9 januari 1991 en 8 augustus 1997, wordt aangevuld met een derde lid, luidende :

« Bovenstaande bepalingen zijn niet van toepassing op veroordelingen op grond van de artikelen 372 tot 378 en 379 tot 386ter van het Strafwetboek indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming. ».

Art. 6

In artikel 629, laatste lid, derde zin, van hetzelfde Wetboek wordt het zinsdeel « of voor feiten bedoeld bij de artikelen 379 tot 386ter van hetzelfde Wetboek indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, » opgeheven.

18 maart 2009.

Anke VAN DERMEERSCH.
Hugo COVELIERS.

« Art. 389/2. En cas de condamnation sur la base des articles 372 à 378 et 379 à 386ter du Code pénal pour des faits qui ont été commis sur des mineurs ou ont impliqué leur participation, le condamné doit se présenter à la police locale de la commune où il va s'établir ou résider, le jour de la condamnation avec sursis ou le jour où il aura subi ou prescrit sa peine d'emprisonnement non assortie du sursis et, en cas de libération anticipée, le jour de sa mise en liberté pour autant que celle-ci ne soit pas révoquée.

Quiconque ne respecte pas la disposition susmentionnée sera puni d'un emprisonnement d'un an à trois ans et d'une amende de deux cents euros à deux mille euros ou d'une de ces peines seulement. ».

Art. 4

Dans la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police, il est inséré un article 21/2 rédigé comme suit :

« Art. 21/2. Les services de police informent les personnes habitant dans un rayon d'un kilomètre du domicile ou de la résidence d'un condamné visé à l'article 389/2 du Code pénal. ».

Art. 5

L'article 621 du Code d'instruction criminelle, remplacé par la loi du 12 juillet 1984 et modifié par les lois des 9 janvier 1991 et 8 août 1997, est complété par un alinéa 3 rédigé comme suit :

« Les dispositions qui précèdent ne s'appliquent pas aux condamnations prononcées sur la base des articles 372 à 378 et 379 à 386ter du Code pénal lorsque les faits ont été accomplis sur des mineurs ou ont impliqué leur participation. ».

Art. 6

Dans l'article 629, dernier alinéa, troisième phrase, du même Code, les mots « ou pour des faits visés aux articles 379 à 386ter du même Code lorsque ceux-ci ont été accomplis sur des mineurs ou ont impliqué leur participation, » sont supprimés.

18 mars 2009.